

София 1463
пл. България 1
www.ndk.bg

Sofia 1463
1, Bulgaria Sq.
www.ndk.bg

„ НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

Годишният финансов отчет за 2022 година на ”НДК - Конгресен център София ЕАД” - от страница 1 до 51 страница е приет от Съвета на директорите с протокол № 108 от 24 април 2023 година.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	1-10
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
Пояснения към финансовия отчет	6

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ПРИЕТ С ПРОТОКОЛ № 108 ОТ 24 АПРИЛ 2023 Г. НА ПРЕДСТАВЛЯВАЩИТЕ „НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА - КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД

НАСТОЯЩИЯТ ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА Е ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С РАЗПОРЕДБИТЕ НА ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО И ИЗИСКВАНИЯТА НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г., изготвен в съответствие Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз. Този финансов отчет е одитиран от регистриран одитор Ралица Михова, диплома № 0837.

Обща информация

"НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА - КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ" ЕАД с адрес на управление БЪЛГАРИЯ област София (столица), община Столична, гр. София 1414, район р-н Триадика пл. България No 1, Административна сграда. Адрес за кореспонденция с НАП на територията на страната: област София (столица), община Столична, гр. София 1414, район р-н Триадика, пл. България No 1.

Описание на дейността

Дружеството е регистрирано в България. Дружеството е учредено и вписано в регистрите на Агенцията по вписванията на 19.05.2011 година със следния предмет на дейност: организиране и провеждане на културни, научни, образователни, конгресно-конферентни и обществено-политически прояви в страната и чужбина, отдаване под наем на предоставеното имущество, външно и вътрешно търговска дейност, фестивали, изложби, спортни прояви, информационна, издателска, продуцентска, импресарска и консултантска дейност, специализирана телевизионна, видео- и звукозаписна дейност, рекламна, комисионна дейност, обществено хранене и други незабранени от закона дейности.

Дружеството и през тази година е продължило основната си дейност, свързана с организиране и провеждане на културни, научни, образователни, конгресно-конферентни и обществено-политически прояви в страната и чужбина, отдаване под наем на предоставеното имущество, външно и вътрешно търговска дейност, фестивали, изложби, спортни прояви, информационна, издателска, продуцентска, импресарска и консултантска дейност, специализирана телевизионна, видео- и звукозаписна дейност, рекламна, комисионна дейност и други незабранени от закона дейности.

Финансовият резултат на Дружеството за 2022 г., преди данъци, е загуба в размер на 3 915 хил. лв., в т.ч. разходи за амортизационни отчисления в размер на 5 408 хил.лв.

Оперативната загуба на дружеството спрямо предходната година 2021 година е намалела с 5 053 хил. лв.

Капитал, структура на капитала. Клонове на Дружеството. Система на управление. Съвет на директорите.

Дружеството е с регистриран капитал 429 385 хил. лв. разпределен в 429 385 броя поименни акции, всяка с номинал 1000 лева. Капиталът на Дружеството е напълно внесен.

Акциите на Дружеството не са предмет на борсова и извънборсова търговия.

Дружеството има клон в гр. Варна.

С Разпореждане на МС №4 от 28.06.2017 година се променя органът, който да упражнява правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Националния дворец на културата – Конгресен център София” ЕАД от министър на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018 към Министерство на културата. С протоколи ПР-5/01.02.2022 г., ПР-27/23.07.2022 г. и ПР-54/23.09.2022 Г.на едноличния собственик на капитала на „Националния дворец на културата – Конгресен център София“ ЕАД и на основание чл. 219, ал.2, чл.221, т.4, чл.232а от Търговския закон, чл. 15, ал. 1 и ал.3, чл.26, ал.1, т.3 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, чл.24, ал.2, т.4 и чл. 28 от Устава на Национален дворец на културата - Конгресен център София ЕАД се определи състав на Съвета на директорите, както следва:

Анастасия Илиева Маринова	- Председател на Съвета на директорите
Пени Петрова Раева	- Член на Съвета на директорите
Елена Георгиева Карапаунова	- Член на Съвета на директорите
Екатерина Димитрова Доцева	- Член на Съвета на директорите
Светослав Димитров Трайков	- Член на Съвета на директорите

Изпълнителен директор - Пени Петрова Раева

Крайният собственик на капитала на Дружеството - "НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА - КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ" ЕАД е Република България, като правата на едноличния собственик на капитала се упражняват чрез държавата от Министъра на културата.

През годината членовете на съвета не са придобили или прехвърляли акции и облигации, емитирани от Дружеството.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност (хил. лв.)
Държавата, представлявана от Министъра на културата	100%	429 385	429 385

Към 31 декември 2022 г. "НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА - КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ" ЕАД няма участия в дъщерни и асоциирани дружества.

Управление

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА - КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ" ЕАД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2022 година съветът на директорите се състои от следните членове:

Анастасия Илиева Маринова	- Председател на Съвета на директорите
Пени Петрова Раева	- Член на Съвета на директорите
Елена Георгиева Карапаунова	- Член на Съвета на директорите
Екатерина Димитрова Доцева	- Член на Съвета на директорите
Светослав Димитров Трайков	- Член на Съвета на директорите

Изпълнителен директор - Пени Петрова Раева (избрана с Протокол от 29.09.2021 г.) на Съвета на директорите на „Националния дворец на културата – Конгресен център София” ЕАД).

Човешки ресурси

Персонал

Наетите лица към 31 декември 2022 г. са 266 души.

Средно списъчният състав на персоналът, с който е реализирана дейността през 2022 година, е 261 човека, от които основните работници и специалисти са 231 души и представляват 89%, а останалите 11% включват административен персонал, който е 30 души.

Работна заплата

За наетите лица по трудово правоотношение е достигната средна годишна работна заплата от 15 600 хил. лв.

Анализ на продажби и структура на приходите и разходите

Общият размер на приходите за 2022 е 13 282 хил.лв. (2021 г: 9 983 хил. лв.)

Основният дял от приходите на Дружеството са от продажба на услуги и е в размер на 10 445 хил. лв. (2021 г: 7 473 хил. лв.)

Структура на приходите от основна дейност в хил. лева е, както следва:

- Приходи от услуги	10 445 хил. лв.
- Приходи от продажби на стоки	49 хил. лв.
- Други приходи, в т.ч.	2 788 хил. лв.
Приходи от финансиране по мярката 60/40	632 хил. лв.
Приходи от компенсация за ел.енергия	1 601 хил. лв.

Приходи от предоставяне на услуги в т.ч.	2022 г.	2021 г.
Отдаване под наем на зали	2 575	971
Отдаване под наем на офисни, складови, търговски и др. площи	6 069	5 277
Такса управление	437	501
Продажби от продажба на билети	603	287
Приходи от комисионерство	181	67
Приходи от реклама	125	136
Приходи от предоставено подвижно оборудване	403	176
Приходи от предоставяне на други услуги	52	58
Общо	10 445	7 473

Поради разпространението на коронавирус (Covid-19), през 2021 г. НДК – Конгресен център София ЕАД е кандидатствало по мярката 60/40 за запазване на заетостта на работници и служители. Приходите по тази мярка признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са в размер 632 хил. лв.

Приходите от компенсация за електроенергия са в размер на 1 601 хил.лв.

Общите разходи от продължаващи дейности без разходи за данъци са в размер на 17 197 хил. лв. и са свързани основно с разходи за материали, амортизация, възнаграждения на персонала, външни услуги в т.ч. електроенергия и провизиране на задължения.

Инвестиционни проекти

През 2022 г. инвестициите на Дружеството се изразяват в придобиване на нови Дълготрайни материални активи и Дълготрайни нематериални активи.

Изследователска и развойна дейност

За 2022 год. Дружеството не е извършвало разходи за изследователска и развойна дейност.

Преглед на дейността през 2022 г.

- Основно приходите на дружеството са от:
  - реализация на събития и прояви;
  - отдаване под наем;
- Оптимизирани бяха оперативните разходи за осъществяване на дейността;

Дружеството е собственик на регистрираните търговски марки и запазени имена, някои от които са:

- Златният орфей
- Реклама Експо
- Салон на галериите
- Киномания
- Артекспо
- Фестивален Симфоничен оркестър
- Новогодишен музикален фестивал
- Международен панаир на книгата
- Любовта е лудост
- ДНК
- Перото

Финансови показатели и финансов анализ

№	Показатели	Показатели			
		2022 г.	2021 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
1	Имоти, Машини, Съоръжения и Оборудване /общо/	329 159	334 444	(5 285)	-2%
2	Общо нетекущи активи	341 931	347 556	(5 625)	-2%
3	Текущи активи в т.ч.	5 363	10 344	(4 981)	-48%
4	Материални запаси	55	69	(14)	-20%
5	Текущи вземания	1 652	1 600	52	3%
6	Парични средства	3 656	8 675	(5 019)	-58%
7	Обща сума на активите	347 294	357 900	(10 606)	-3%
8	Собствен капитал	342 787	346 967	(4 180)	-1%
9	Финансов резултат	(4 171)	(8 826)	4 655	53%
10	Нетекущи пасиви	2 325	3 547	(1 222)	-34%
11	Текущи пасиви	2 182	7 386	(5 204)	-70%
12	Обща сума на пасивите	4 507	10 933	(6 426)	-59%
13	Приходи общо	13 282	9 983	3 299	33%
14	Приходи от продажби	10 494	7 562	2 932	39%
15	Разходи общо	(17 197)	(18 951)	1 754	-9%

“НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Доклад за дейността към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

№	Коефициенти	Коефициенти		
		2022 г. Стойност	2021 г. Стойност	Разлика Стойност %
	Рентабилност:			
1	На собствения капитал	(0,01)	(0,03)	0,01 -52%
2	На активите	(0,01)	(0,02)	0,01 -51%
3	На пасивите	(0,93)	(0,81)	(0,12) 15%
4	На приходите от продажби	(0,40)	(1,17)	0,77 -66%
	Ефективност:			
5	На разходите	(0,77)	(0,53)	(0,25) 47%
6	На приходите	(1,29)	(1,90)	0,60 -32%
	Ликвидност:			
7	Обща ликвидност	2,46	1,40	1,06 75%
8	Бърза ликвидност	2,43	1,39	1,04 75%
9	Незабавна ликвидност	1,68	1,17	0,50 43%
10	Абсолютна ликвидност	1,68	1,17	0,50 43%
	Финансова автономност:			
11	Финансова автономност	76,06	31,74	44,32 140%
12	Задлъжнялост	0,01	0,03	(0,02) -58%

Дивиденди и разпределение на печалбата - В Дружеството не са начислявани и разпределяни дивиденди.

Капиталова структура

Основният регистриран капитал на Дружеството към 31.12.2022 година е 429 385 хил. лв.

През отчетната 2022 г. не са настъпили изменения в основния капитал на Дружеството спрямо предходния отчетен период. Към настоящия момент Дружеството не използва привлечен заеман капитал за извършване на дейността си и подобряване на наличната материална база.

Отражение на пандемията от COVID-19 и военните действия в Украйна върху дейността на Дружеството

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, като са взети предвид възможните ефекти от въздействието на пандемията от коронавирус Covid-19.

През отчетния период дейността на Дружеството беше съществено повлияна от световната пандемия от Covid-19, която е белязана от значителни ограничения и затруднения при провеждането на дейността.

На 24 февруари 2022 г. Руската Федерация започна военна инвазия в Украйна. В резултат на тези действия на Русия бяха наложени редица различни икономически и финансови санкции от Европейския съюз и други страни. Очакванията са в средносрочен и дългосрочен план те да имат всеобхватен негативен ефект и върху световната икономика и различни сфери на обществения живот. Ситуацията е непредсказуема и потенциално всеобхватна, поради което на този етап на практика Ръководството на Дружеството не е в състояние да направи надеждна прогноза за потенциалното количествено въздействие на военната криза.

Наред с предприетите от ръководството различни анти-кризисни мерки, важна роля за опазването на по-голямата част от щатния персонал имаше социално-икономическата програма “60/40”, чийто приходи през 2022 г. в полза на дружеството са в размер на 632 хил. лева.

Сериозно предизвикателство е невъзможността на не малка част от наемателите на различни офисни и търговски площи да заплащат своите месечни наеми и консумативи. Тази неплатежоспособност се наблюдава почти през цялата 2022 г. В търсене на различни решения през 2022 г. бяха проведени няколко работни срещи с представители на наемателите. В края на 2022 г. тенденцията е към по висока събираемост на просрочени задължения от наеми.

От анализа за 2022 можем да твърдим, че възстановяването на сектора конгресна, събитийна и културна индустрия в България, Европа и света, ще бъде бавно, трудно и различно от установените стандарти и практики. Посетителите на културни и конгресни центрове като „НДК – Конгресен център София“ ЕАД тепърва изграждат близост и доверие, което е в основата на философията на дейността ни.

Дейността на НДК е в много голяма степен зависима от международния обмен и сътрудничество, което беше силно ограничено.

Предвиждано развитие на Дружеството за 2022 - 2026 г.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ 2022 -2026 г.

Ръководството си поставя за изпълнение следните стратегически цели:

- Мисия и визия на дружеството – анализ, преразглеждане и формулиране спрямо актуалната обществена и икономическа ситуация, в това число:
  - да се формулират ясно и точно спрямо стратегическите цели и фактическата обстановка и предвиждания за излизане от кризата;
  - да се подготвят възможно най-голям брой алтернативи на стратегически решения и възможност за тяхната своевременна реализация;
  - стратегическите решения да са обосновани и информационно осигурени;
  - стратегическите решения да бъдат целесъобразни и ефективни от икономическа гледна точка и релевантни към ситуацията;
- Стратегически анализ на ценностите – преглед на продуктите и услугите;
- Стратегически анализ, адаптиране и осъвременяване на дейността, в това число:
  - технологични иновации и нововъведения;
  - спешно създаване на процедури за адаптиране на дейността към новите изисквания наложени вследствие на противоепидемиологичните мерки и изисквания;
- Стратегически анализ на състоянието на структурата на дружеството и човешките ресурси, в това число:
  - стратегия на оценяване на служителите, основаваща се на поведението и резултатите.
  - Преструктуриране на съществуващата структура адекватно на финансовите, стопански и цялостни показатели на дружеството;

От поставените цели през 2022 г., които могат да допринесат за подобряване на икономическото състояние и репутация на дружеството, ръководството ще фокусира внимание и ще увеличи усилията си в следното:

- Да запази и развива дейностите, които определят облика на НДК като средоточие на ключови за страната и региона културни, конгресни, развлекателни и иновативни събития;
- Да осигури устойчивото развитие чрез проекти, които създават постоянна заетост и висока добавена стойност;

- Да предприеме действия за изготвяне на проект за енергийна ефективност на сградата в т.ч. и Фестивален конгресен център Варна.
- Реорганизация на дейността на билетния и информационен център, чрез иновации и осъвременяване на онлайн платформата, увеличаването на броя на услугите и продуктите, които се предлагат, създаване на още по-добри условия за посетителите, както и привличане на партньорски организации и спонсори, които чрез дейността си могат да повишат конкурентноспособността му.
- Активизиране на продуцентската дейност на дружеството, като възможност за по-висок приходен дял от пазара на културни и развлекателни събития, в това число активизация на взаимноизгодни партньорства;
- Реорганизация на пространствата за творческа, събитийна, развлекателна и други сходни дейности, към които има пазарно търсене;
- Развитие и активно предлагане на конгресно-конферентни продукти и услуги, като сегмент с високо пазарно търсене и добавена стойност в България и региона, за което Дружеството има подобрена материално - техническа база и оборудване.
- Изготвяне на маркетингов план съобразно мисията, визията и стратегическите цели за развитието на Дружеството, който да обхване всички творчески и бизнес ориентирани направления и дейности, като целта е повишаване на цялостното ниво и имиджа на Дружеството, творческия потенциал, ефективността на организационните процеси и не на последно място на приходите от дейността, така че да се отговори на актуалните предизвикателства и тенденции на културния и събитиен пазар в страната и чужбина.

Очаквани инвестиции /чрез увеличаване на капитала на дружеството/ – За покупка на активи свързани с развитие на основната дейност и капиталови ремонти на сградния фонд на НДК.

Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансов отчет и датата на одобрението му за издаване.

Информация по чл. 187 д от Търговския закон

През 2022 г. не са придобивани и прехвърляни собствени акции от Дружеството. Дружеството не притежава собствени акции от капитала си.

Информация по чл. 247, ал. 2 от Търговския закон

Възнагражденията, получени през 2022 година от членовете на Съвета на Директорите са в размер на 158 665 лева. (2021 г. – 135 865 лева.)

През 2022 г. не са настъпили промени в броя притежавани акции от капитала на „Национален дворец на културата – Конгресен център София” ЕАД.

В устава на Дружеството не са предвидени специални права, по силата на които членовете на Съвета да придобиват акции и облигации на Дружеството.

Към 31.12.2022 г. членовете на Съвета на директорите имат следните участия по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ:

Участие на член на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 % на сто от капитала на друго дружество няма.

Членовете на Съвета на директорите, които не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 % на сто от капитала на друго дружество, както и не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети са: Анастасия Илиева Маринова, Пени Петрова Раева, Елена Георгиева Карапаунова, Екатерина Димитрова Доцева и Светослав Димитров Трайков.

Съвета на директорите на Дружеството или свързани с тях лица не са сключвали договори по смисъл на чл. 240б от Търговския закон.

Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

- **Кредитен риск**

Кредитният риск е рискът, че контрагентът няма да изпълни задълженията си към НДК. Дружеството е изложено на кредитен риск от своите оперативни дейности (главно за търговски вземания).

Експозицията към кредитен риск зависи от индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Демографската структура на клиентите и риска от неплащане на задължения е ограничен – клиентите на НДК са от разнородни групи и различни сфери от страната и чужбина.

Кредитен риск на активи на Дружеството – парични средства и депозити, не съществува, тъй като същите се съхраняват в различни банки с добра търговска репутация.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	611	1 015
Пари и парични еквиваленти	3 656	8 675
Балансова стойност	4 267	9 690

- **Ликвиден риск**

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми.

Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Дружеството.

В таблицата по-долу е представен анализ на пасивите на „НДК – Конгресен център София“ ЕАД по матуриретни периоди, на база на остатъчния срок от датата на отчета за финансово състояние до датата на реализиране на пасива на база на договорените недисконтирани плащания:

Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца хил. лв.	Между 6 и 12 месеца хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Търговски и други задължения	1 133	282	460	-
Общо	1 133	282	460	-

- **Пазарен риск**

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, тъй като осъществените сделки са предимно в лева. Активите на Дружеството във валута /парични средства и взимания/, към датата на отчета, са с незначителна стойност спрямо общия размер на същите.

Лихвен риск

Дружеството не ползва банкови или други заемни парични средства и не съществува лихвен риск.

Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Дружеството, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да се управлява оперативният риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби, увреждане на репутацията на Дружеството и цялостната ефективност на разходите.

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на Висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи

станданти на Дружеството за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията;
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания;
- документация за контрол и процедури;
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове;
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия;
- обучение и професионално развитие;
- етични и бизнес стандарти;
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, както и за финансово му представяне и парични му потоци.

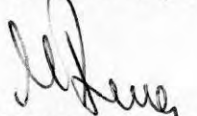
Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото дружество.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Ръководството също потвърждава, че при изготвянето на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

Дата: 31 Март 2023 г.

.....
МАРИЙКА РОГЛЕВА
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

.....
ПЕНИ РАЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния акционер на
„Национален дворец на културата – Конгресен център София“ ЕАД
гр. София

Мнение

Извърших одит на финансовия отчет на „Национален дворец на културата – Конгресен център София“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По мое мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Извърших одита в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Моите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от моя доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Независима съм от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на моя одит на финансовия отчет в България, като изтъгнах и моите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Считам, че одиторските доказателства, получени от мен, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за моето мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщам внимание на Пояснително приложение II “База за изготвяне на финансовите отчети и приложени съществени счетоводни политики“ от финансовия отчет, в което се посочва, че Дружеството е отчело нетна загуба в размер на 4 171 хил. лв. през годината, завършваща на 31 декември 2022 г., негативен паричен поток от оперативна дейност в размер на 4 969 хил. лв. и непокрита загуба от минали години в размер на 89 252 хил. лв.

Към 31 декември 2022 г. собственият капитал на Дружеството е по-малък от регистрирания капитал с 86 598 хил. лв. Чистата стойност на имуществото на „Национален дворец на културата – Конгресен център София” ЕАД по смисъла на чл.247а, ал.2 от Търговския закон (ТЗ), е по-ниска от размера на вписания капитал и във връзка с чл.252 от ТЗ, в срок от една година, едноличният акционер на капитала следва да вземе решение относно съществуващия проблем. Както е посочено в Пояснително приложение II “База за изготвяне на финансовите отчети и приложени съществени счетоводни политики“ от финансовия отчет, тези обстоятелствата са индикатор, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, без подкрепата на собственика. Моето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и моя одиторски доклад върху него.

Моето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и аз не изразявам каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с извършения от мен одит на финансовия отчет, моята отговорност се състои в това да прочета другата информация и по този начин да преценя дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с моите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която съм извършила, достигна до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от мен се изисква да докладвам този факт.

Нямам какво да докладвам в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на моите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, изпълних и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ми подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, моето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Моята цел е да получа разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издам одиторски доклад, който да включва моето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, аз използвам професионална преценка и запазвам професионален скептицизъм по време на целия одит. Аз също така:

- идентифицирам и оценявам рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработвам и изпълнявам одиторски процедури в отговор на тези рискове и получавам одиторски

доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за моето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получавам разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработя одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценявам уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- Достигам до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако достигна до заключение, че е налице съществена несигурност, от мен се изисква да привлека внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицирам мнението си. Моите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ми доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценявам цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Комуникирам с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицирам по време на извършвания от мен одит.

Регистриран одитор:

Ралица Михова

гр. София, кв. Малинова долина бл. 27, вх. Б, ет.5, ап.34

12 Май 2023 г.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be the name Ralitsa Mihova.

“НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

АКТИВ	Приложение	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.	1.1.2021 г.
		BGN'000	BGN'000 Преизчислен	BGN'000 Преизчислен
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	2.1.	329 159	334 444	340 262
Инвестиционни имоти	2.2.	12 673	12 757	12 840
Нематериални активи	2.3.	16	17	22
Отсрочени данъчни активи	2.4.	83	338	196
Нетекущи активи		341 931	347 556	353 320
Текущи активи				
Материални запаси	2.5.	55	69	81
Търговски и други вземания	2.6.	1 652	1 600	1 682
Парични средства	2.7.	3 656	8 675	338
Текущи активи		5 363	10 344	2 101
Общо активи		347 294	357 900	355 421

Съставител:
Марийка Роглева

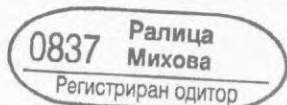
Изпълнителен директор:
Пени Раева

София, 31 март 2023 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 12.05.2022 г.:

Ралица Михова
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 51 представляват неразделна част от него.

“НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ - (продължение)

	Приложение	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.	1.1.2021 г.
		BGN'000	BGN'000 Преизчислен	BGN'000 Преизчислен
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
Собствен капитал				
Акционерен капитал	2.8.1.	429 385	429 385	421 385
Акционерен капитал		429 385	429 385	421 385
Други резерви	2.8.2.	6 825	6 834	6 834
Други резерви				
Финансов резултат	2.8.3.	(93 423)	(89 252)	(80 426)
Натрупана загуба		(89 252)	(80 426)	(71 237)
Печалба/загуба за годината		(4 171)	(8 826)	(9 189)
Общо собствен капитал		342 787	346 967	347 793
Нетекущи пасиви				
Провизии	2.9.	1 437	2 658	-
Търговски и други задължения	2.10.	463	466	376
Пенсионни и други задължения към персонала	2.11.	425	423	224
Общо нетекущи пасиви		2 325	3 547	600
Текущи пасиви				
Провизии	2.12.	-	3	26
Търговски и други задължения	2.13.	1 667	2 273	2 674
Пенсионни и други задължения към персонала	2.14.	351	241	176
Данъчни задължения	2.15.	164	4 869	4 152
Общо текущи пасиви		2 182	7 386	7 028
Общо пасиви		4 507	10 933	7 628
Общо собствен капитал и пасиви		347 294	357 900	355 421

Съставител:

Марийка Роглева

Изпълнителен директор:

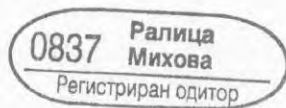
Пени Раева

София, 31 март 2023 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 12.05.2022 г.

Ралица Михова

Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 51 представляват неразделна част от него.

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
 за годината, приключваща на 31 декември

	Приложение	31.12.2022 BGN'000	31.12.2021 BGN'000 Преизчислен
Приходи от договори с клиенти			
Приходи от продажба на стоки	1.1.1.	10 494	7 562
Приходи от услуги		49	89
Други приходи	1.1.2.	10 445	7 473
Общо приходи от продължаващи дейности		2 788	2 421
		13 282	9 983
Разходи по икономически елементи			
Разходи за използвани суровини, материали и консумативи		(17 121)	(18 898)
Разходи за външни услуги	1.2.1.	(148)	(149)
Разходи за амортизации	1.2.2.	(4 823)	(3 739)
Разходи за персонала	1.2.3.	(5 408)	(5 931)
Загуба от/Възстановяване на обезценка на финансови активи, нетно	1.2.4.	(5 497)	(5 372)
Други разходи	1.2.5.	(99)	(88)
	1.2.6.	(1 146)	(3 619)
Суми с корективен характер	1.2.7.	(21)	(35)
Себестойност на продадените стоки и други краткотрайни активи (без продукция)		(21)	(35)
Финансови разходи	1.2.8.	(55)	(18)
Общо разходи от продължаващи дейности без разходи за данъци		(17 197)	(18 951)
Загуба от оперативната дейност		(3 915)	(8 968)
Разходи за данъци върху дохода	1.2.9.	(256)	142
Загуба за годината		(4 171)	(8 826)
Друг всеобхватен доход			
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Преоценка на задълженията за приходи след напускане		(10)	-
Данък върху дохода, свързан с елементи, които не са рекласифицирани		1	-
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		(9)	-
Общо всеобхватна загуба за годината		(4 180)	(8 826)

Съставител:
 Марийка Роглева

Изпълнителен директор:
 Пени Раева

София, 31 март 2023 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 12.05.2022 г.

Ралица Михова
 Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 51 представляват неразделна част от него.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември

	Основен капитал	Резерви	Непокрита загуба	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2021	421 385	6 834	(80 378)	347 841
Ефект от корекции на грешки от предходни периоди (приложение 3)	-	-	(48)	(48)
Преизчислено салдо към 1 януари 2021	421 385	6 834	(80 426)	347 793
Емисия на акции	8 000	-	-	8 000
Сделки със собствениците	8 000	-	-	8 000
Загуба за периода (преизчислена)	-	-	(8 826)	(8 826)
Общо всеобхватна загуба за период	-	-	(8 826)	(8 826)
Салдо към 31 декември 2021	429 385	6 834	(89 252)	346 967
Салдо към 1 януари 2022	429 385	6 834	(89 252)	346 967
Загуба за периода	-	-	(4 171)	(4 171)
Друг всеобхватен доход:				
Преоценка на задължения за доходи след напускане	-	(10)	-	(10)
Данък върху дохода отнасящ се към компонентите на друг всеобхватен доход	-	1	-	1
Общо всеобхватна загуба за периода	-	(9)	(4 171)	(4 180)
Салдо към 31 декември 2022	429 385	6 825	(93 423)	342 787

Съставител:
 Марийка Роглева

Изпълнителен директор:
 Пени Раева

София, 31 март 2023 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 12.05.2022 г.
 Ралица Михова
 Регистриран одитор

“НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември

	2022 г. BGN'000	2021 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	14 691	11 215
Плащания на доставчици	(7 525)	(7 167)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(5 408)	(5 087)
Платени лихви и др.фин.разходи	(47)	(15)
Други плащания, нетно	(6 680)	1 414
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(4 969)	360
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини, съоръжения и оборудване	(50)	(23)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(50)	(23)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от емитиране на акции	-	8 000
Нетен паричен поток от финансова дейност	-	8 000
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(5 019)	8 337
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	8 675	338
Пари и парични еквиваленти в края на годината	3 656	8 675

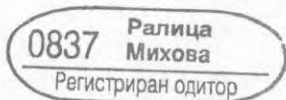
Съставител:
 Марийка Роглева

Изпълнителен директор:
 Пени Раева

София, 31 март 2023 г.
 Заверил съгласно одиторски доклад от дата 12.05.2022 г.
 Ралица Михова
 Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 51 представляват неразделна част от него. 5

Пояснения към финансовия отчет

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на Дружеството:

„Национален дворец на културата – Конгресен център София ” ЕАД

Съвет на директорите:

Анастасия Илиева Маринова	- Председател на Съвета на директорите
Пени Петрова Раева	- Член на Съвета на директорите
Елена Георгиева Карапаунова	- Член на Съвета на директорите
Екатерина Димитрова Доцева	- Член на Съвета на директорите
Светослав Димитров Трайков	- Член на Съвета на директорите

Изпълнителен директор: Пени Петрова Раева

Съставител: Марийка Георгиева Роглева

Държава на регистрация на Дружеството: Р. България

Седалище и адрес на регистрация: гр. София, площад България № 1

Място на офис или извършване на стопанска дейност: гр. София, пл. България № 1

Обслужващи банки: Уникредит Булбанк, Райфайзен банк, ЦКБ, ОББ и Юробанк България АД.

Дейност: Организиране и провеждане на културни, научни, образователни, конгресно-конферендни и обществено-политически прояви в страната и чужбина, отдаване под наем на предоставеното имущество, външнотърговска и вътрешнотърговска дейност, фестивали, изложби, спортни прояви, информационна, издателска, продуцентска, импресарска и консултантска дейност, специализирана телевизионна, видео и звукозаписна дейност, рекламна, комисионна дейност, обществено хранене и други незабранени от закона дейности.

Дата на финансовия отчет: 31.12.2022 г.

Текущ период: годината започваща на 01.01.2022 г. и завършваща на 31.12.2022 г.

Предходен период: годината започваща на 01.01.2021 г. и завършваща на 31.12.2021 г.

Дата на одобрение: 24.04.2023 г.

Орган одобрил отчета: Съвет на директорите, чрез решение вписано в протокол № 108 от 24.04.2023 г.

Структура на капитала

„Национален дворец на културата – Конгресен център София” ЕАД, Булстат 201570119

Акционери / Съдружници	Дялово участие	Брой акции	Номинална стойност (хил.лв.)
Държавата, представлявана от Министъра на културата	100%	429 385	429 385

II. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.) освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Дружеството отчита загуба за периода в размер на 4 171 хил. лв., негативен паричен поток от оперативна дейност в размер на 4 969 хил. лв. и непокрита загуба от минали години в размер на 89 252 хил.лв. Собственият капитал на Дружеството е по-малък от регистрирания капитал с 86 598 хил. лв. Чистата стойност на имуществото на „Национален дворец на културата – Конгресен център София ” ЕАД по смисъла на чл.247а, ал.2 от Търговския закон (ТЗ), е по-ниска от размера на вписания капитал и във връзка с чл.252 от ТЗ, в срок от една година, едноличният собственик на капитала следва да вземе решение относно съществуващия проблем, свързан с принципа – предположение за действащо предприятие.

Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Дружеството:

- Да запази и развива дейностите, които определят облика на НДК като средоточие на ключови за страната и региона културни, конгресни, развлекателни и иновативни събития;
- Да осигури устойчивото развитие чрез проекти, които създават постоянна заетост и висока добавена стойност;
- Дружеството провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал. Очакваният резултат от тези мерки е значително намаляване на разходите и увеличаване на оборотния капитал на Дружеството;
- Дружеството провежда политика за увеличаване на приходи от дейността чрез привличане на нови клиенти, уплътняване заетостта на залите и свободните площи в НДК.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Дружеството и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собственика, ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

III. ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

1.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат

съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.
- Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

1.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.
- Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1 - дата на влизане в сила: 1 януари 2023 г.
- Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Декларация за практиката 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.
- Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

2.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

С изключение на случаите, когато МСФО разрешават или изискват друго, Дружеството представя сравнителна информация по отношение на предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период.

Дружеството представя като минимум два отчета за финансовото състояние, два отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, два отделни отчета за печалбата или загубата, два отчета за паричните потоци и два отчета за промените в собствения капитал и свързаните с тях пояснителни приложения.

Когато текстовата описателна информация, съдържаща се във финансовите отчети за предходния/предходните период(и), продължава да бъде актуална и за текущия период, се прави връзка с предходния, особено когато това е свързано с несигурности, приблизителни оценки, провизии или обезценки

Пълният комплект финансови отчети включва следните компоненти:

- отчет за финансовото състояние към края на периода;
- отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода;
- отчет за промените в собствения капитал за периода;
- отчет за паричните потоци за периода;
- пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация, сравнителна информация по отношение на предходния период.

Представят се с еднакво значение всички финансови отчети в пълен комплект от финансови отчети.

Изборът на ръководството е да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Ръководството е избрало да представи компонентите на другия всеобхватен доход преди свързаните данъчни ефекти. Данъкът между компонентите е разпределен между тези, които биха могли впоследствие да бъдат прекласифицирани в раздела на печалбата или загубата, и тези, които няма впоследствие да бъдат прекласифицирани в този раздел.

Допустимо алтернативно третиране

В определени случаи, МСФО позволява повече от едно възможно счетоводно третиране на определена сделка или събитие. Лицата, изготвящи финансовите отчети, трябва да изберат това третиране, което най-точно съответства на дейността на Дружеството.

Съгласно МСС 8, от Дружеството се изисква да подбере и да прилага своите счетоводни политики последователно за подобните сделки и/или за други събития и условия освен когато даден МСФО конкретно изисква или позволява категоризация на позициите, за които могат да

са подходящи различни политики. Когато даден МСФО изисква или позволява такава категоризация, за всяка една отделна категория се подбира и последователно се прилага най-подходящата счетоводна политика. Поради това, след като вече е избрано някое от алтернативните третираня, то се превръща в счетоводна политика и трябва да бъде последователно прилагано. Промени по счетоводната политика трябва да се извършват само когато това се изисква по силата на стандарт или тълкуване, или ако, в резултат на промяната, въпросните финансови отчети ще предоставят по-надеждна и релевантна информация.

В настоящата публикация, когато МСФО дава възможност за избор, Дружеството възприема едно от възможните третираня, а именно това, което е най-подходящо за обстоятелствата, в които се намира. В коментара се описва подробно коя е избраната политика, както и причините за този избор, и се представят накратко разликите в изискванията относно оповестяванията.

2.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

2.4. Приходи

А. Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с приходи от продажба на стоки; приходи от отдаване под наем на офисни площи, търговски площи, складови площи, парко места, зали и други; приходи от комисионерство по продажба на билети; приходи от прояви и събития и други.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничени (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

- Приходи, които се признават с течение на времето

Приходи от услуги

Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Приходите се фактурират месечно съгласно условията на сключения договор.

- Приходи, които се признават към определен момент

Приходи от продажби на краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Признаците, че Дружеството е агент, включват следните елементи:

- трета страна носи основната отговорност за изпълнението на договора;
- преди или след като стоките са били поръчани от клиента, при изпращането им или при връщане на стоката не възниква риск за материалните запаси на Дружеството;
- Дружеството не разполага с правомощия за определяне на цените на стоките или услугите на другата страна и, следователно, ползата, която дружеството може да получи от тези стоки и услуги, е ограничена;
- възнаграждението на Дружеството е под формата на комисиона;
- Дружеството не е изложено на кредитен риск за вземането от клиента в замяна на стоките или услугите на другата страна.

Дружеството е агент при следните сделки:

- консумативи по договори за наем;
- Комисионерство при продажба на билети.

Салда по договори

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение

(което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчет за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Б. Други приходи и доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо основните дейности на Дружеството и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Приход	Подход за признаване
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актив от имоти, машини и съоръжения или нематериален актив в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приход от преоценка на инвестиционни имоти	Приход от преоценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

В. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчет за печалбата и загубата и другия всеобхватния доход, когато възникнат. Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Признаване на приходи от лихви

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Фаза 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (брутната балансова стойност, коригирана с провизията за очаквани кредитни загуби).

Г. Приходи от финансиране

Финансиранията представляват безвъзмездна помощ, предоставена от държавата (правителството, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни), отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“.

Правителствените дарения се признават в отчет за финансовото състояние на Дружеството, когато има достатъчна сигурност, че Дружеството ще изпълни условията, свързани с тях, и дарението е получено. Финансиранията за текуща дейност се признават на систематична база в периодите, в които се признават разходите, които те следва да компенсират. Финансиранията за придобиване на нетекущи активи се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в печалбата или загубата на систематична база за полезния живот на съответния актив.

Непаричните дарения се признават по справедливата стойност на непаричния актив, оценена от лицензиран оценител към датата на прехвърлянето.

2.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Дружеството отчита разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за провизии за обезценка на финансови активи;
- Разходи за провизии за пенсиониране;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Административните разходи се отчитат като текущи разходи. Тук се отчитат и начислените „данъци върху разходите“ по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Разходите за местни данъци по Закона за местните данъци и такси са включени в „Други разходи” в отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват Права върху интелектуална собственост, Програмни продукти и Други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

За нематериалните активи с ограничен полезен живот амортизацията се изчислява така, че да се отпише стойността на актива минус предполагаемата му остатъчна стойност за времето на полезният му икономически живот както следва:

Патент	15% линейна база
Софтуер	50% линейна база
Други	15% линейна база

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Нематериални активи с неопределен полезен живот не се амортизират, но са обект на преглед за обезценка, както е описано по-долу.

Нематериален актив се отписва при изваждането му от употреба или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или изваждането му от употреба. Печалбата или загубата, произтичащи от отписването на нематериален актив, се определя като разлика между нетните приходи от изваждането му от употреба и балансовата стойност

на актива, разликата се признава в печалбата или загубата при изваждането на актива от употреба.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.8. Имоти, машини и съоръжения

Имот, машина, съоръжение и оборудване се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на Имот, машина, съоръжение и оборудван се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Амортизацията се изчислява така, че цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност, да се отпише за периода на полезния му икономически живот, както следва:

Сгради	1-4%	линеен метод
Съоръжения и оборудване	10-33%	линеен метод
Компютърна техника	50%	линеен метод
Моторни превозни средства	8%	линеен метод
Други	15%	линеен метод

Земята и произведенията на изкуството не се амортизират.

Полезният живот, остатъчната стойност и метод на амортизация се преглеждат, коригират, ако е необходимо, в края на всеки отчетен период.

Даден имот, машина, съоръжение или оборудване се отписва при продажба или когато активът окончателно бъде изваден от употреба и не се очакват никакви други икономически ползи от неговата продължаваща употреба. Печалбите или загубите, получени при бракуването или изваждането от употреба на имот, машина, съоръжение или оборудване, се определят като разлика между приблизително изчислените нетни постъпления от продажбата и балансовата сума на актива и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Когато резервни части, резервно оборудване и сервизно оборудване отговарят на определението за машини и съоръжения, се признават в съответствие с описаните по-горе политики. В противен случай, тези позиции се класифицират като материални запаси.

Дружеството признава в балансовата стойност на актив от имоти, машини и съоръжения себестойността на подмяна на част от актива и отписва балансовата стойност на подменената част, независимо дали подменената част е била амортизирана отделно. Ако не е възможно да се определи балансовата стойност на подменената част, се използва цената на придобиване на заменящата част като индикация каква е била цената на придобиване на подменената част към момента, когато е била придобита или построена.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Раходите за текущото обслужване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат като текущи за периода.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.9. Лизинг (Наети активи)

2.9.1. Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията за лизинг са включени в търговски и други задължения.

2.9.2. Дружеството като лизингодател

Лизингодателят класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизингодателите класифицират лизинговите договори според степента, до която рисковете и изгодите, произтичащи от собствеността върху основния актив, се прехвърлят по силата на лизинговия договор.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Рисковете включват възможните загуби от неизползвани мощности или технологично остаряване, както и от колебанията на възвръщаемостта, дължащи се на променящи се икономически условия. Изгодите могат да бъдат представени от очакваната доходоносна експлоатация през икономическия живот на основния актив и очакваната печалба от нарастването на стойността или реализирането на остатъчната стойност.

Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките или промените в обстоятелствата не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

2.9.2.1. Финансов лизинг

Признаване и оценяване

На началната дата лизингодателят признава активите, държани по силата на договор за финансов лизинг, в своя отчет за финансовото състояние и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор. Нетната инвестиция в лизинговия договор е сумата от следните позиции, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор:

- а) лизинговите плащания, получени от лизингодателя по финансов лизинг; и
- б) всяка необезпечена остатъчна стойност, начислена на лизингодателя.

Първоначалните преки разходи, различни от извършените от лизингодател, се включват в първоначалната оценка на нетната инвестиция в лизинговия договор и с тях се намалява сумата на признатия доход през целия срок на лизинговия договор.

Начало на срока на лизинговия договор е датата, от която лизингополучателят може да упражни правото си на ползване на наетия актив. Това е и датата, на която Дружеството признава първоначално вземането по лизинга.

Основният актив се отписва и всяка разлика се признава незабавно в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като печалба / загуба от продажба на актив.

Последваща оценка

Лизингодателят намалява нетната инвестиция в лизинга за получени плащания. Той приспада лизинговите плащания през отчетния период от брутната инвестиция в лизинговия договор, за да намали както главницата, така и нереализирания финансов доход. Променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на нетната инвестиция в лизинга, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато са получени.

Отписване и обезценка

Лизингодателят прилага изискванията за отписване и обезценка в МСФО 9 по отношение на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчита изменението в договор за финансов лизинг като отделен лизинг, ако:

а) изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя правото на ползване на един или повече основни активи; и

б) възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции на тази цена за отразяване на обстоятелствата по конкретния договор.

Изменение на договор за финансов лизинг, което не е отчетено като отделен лизинг, се отчита от лизингодателя, както следва:

а) за договор, който е щял да бъде класифициран като договор за оперативен лизинг, ако изменението е било в сила на датата на въвеждане, лизингодателят:

i) отчита изменението на договора за лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението; и

ii) оценява балансовата стойност на основния актив като нетната инвестиция в лизинговия договор непосредствено преди датата на влизане в сила на изменението на договора за лизинг;

б) в противен случай лизингополучателят прилага изискванията на МСФО 9.

2.9.2.2. Оперативен лизинг

Признаване и оценяване

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Лизингодателят прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Основният актив, предмет на оперативен лизинг, се амортизира с обичайната амортизационна политика на лизингодателя по отношение на подобни активи. Амортизацията на такъв актив се признава като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчита изменението в договор за оперативен лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението, като взема предвид всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с първоначалния договор за лизинг, като част от лизинговите плащания за новия лизинг.

Представяне

Лизингодателят представя в своя отчет за финансовото състояние основните активи, предмет на оперативен лизинг, в съответствие с тяхното естество.

Загуби от обезценка на вземания по финансов лизинг

Вземанията по финансов лизинг, представени в баланса като нетна инвестиция във финансов лизинг, се преглеждат за обезценка на база на политиката на Дружеството. Сумите за загуби от обезценка на вземания по лизинг, които Дружеството заделя за конкретно определени експозиции, се изчисляват въз основа на най-достоверната оценка на Ръководството за настоящата стойност на очакваните парични потоци.

При приблизителната оценка на тези парични потоци, Ръководството прави допускания за финансовото състояние на длъжника и за нетната реализуема стойност на наличните обезпечения. Всеки обезценен финансов актив се разглежда по своето съдържание, след което Ръководството на Дружеството одобрява преценката за събираемостта на паричните потоци от финансовия актив.

2.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

2.11. Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти се отчитат земи и/или сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Дружеството не отчита участие в имоти, държани по оперативен лизинг, като инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване.

След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване - цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се оценяват в съответствие с изискванията на МСС 16 за този модел.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаването или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща полза.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в отчета за доходите за периода на изваждане от употреба или освобождаване.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 100 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. съответно на ред „Приходи от услуги” и ред „Разходи за външни услуги”, и се признават, както е описано в пояснение 2.4 и пояснение 2.5.

2.12. Финансови инструменти

2.12.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

2.12.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.12.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и други вземания, които преди са били класифицирали като финансови активи, държани до падеж в съответствие с МСС 39.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

2.12.4. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност / по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

2.12.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения. Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

2.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 2.19.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

2.15. Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой и по банкови сметки.

2.16. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват:

- Резерви от оценки на нетекущи активи

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

2.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Към датата на всеки финансов отчет, Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупваните се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в независими дружества. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксирани вноски. Дружеството плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки за няколко служителя във връзка с плановете с дефинирани вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Дружеството, дори ако планът на активите не покрива плана с дефинирани доходи. Планът на активите може да включва активи, специално предназначени за финансирането на дългосрочните задължения по плановете с дефинирани доходи, както и определени застрахователни полици.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период, намалена със справедливата стойност на активите по плана.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очакван ръст на заплатите и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за персонала”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Текущи задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

2.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 2 от V.ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ.

2.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани по долу:

2.19.1. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в Пояснение 1.1.

2.19.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага

вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

На база този подход и проявявайки висока доза консервативност, ръководството е преценило да не признае актив по отсрочени данъци в годишния финансов отчет за 2022 г. върху:

- Данъчната загуба в размер на 5 539 хил. лв. (към 31.12.2021 г.: 5 736 хил. лв.);

2.19.3. Лизингови договори

Дружеството е сключило договори за наем на недвижими имоти в качеството му на лизингодател. Въз основа на оценка на условията на договореностите Дружеството е определило, че запазва всички значителни рискове и изгоди от собствеността върху тези имоти, поради което отчита лизинговите договори като оперативен лизинг.

2.19.3.1. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

За лизинг на офисни помещения обикновено следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено Дружеството е сигурно, че ще удължи (или няма да прекрати).
- Ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено Дружеството с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).
- В други случаи Дружеството преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Дружеството се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива с право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Дружеството не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

2.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

2.20.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. През 2022 г. ръководството на Дружеството е извършило преглед на остатъчния полезен живот и остатъчната стойност на активите.

2.20.2. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

2.20.3. Обезценка на финансови активи

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

- **Подход за обезценка на парични средства в банки**

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на сетълмент риск, а ликвидният риск, който носят е ограничен до техническата възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства. Към 31 декември 2022 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на парични средства в банки възлиза на 0.00 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 0.00 хил. лв.) (Пояснение 2.7).

- **Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания**

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

Към 31 декември 2022 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на търговски и други вземания възлиза на 2 032 хил. лв. (31.12.2021 г.: 1 933 хил. лв.).

- **Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания**

В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби представляват сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи.

2.20.4. Обезценка на нематериални активи, инвестиционни имоти и имоти, машини и съоръжения

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Дружеството не е отчело загуби от обезценка на нетекущи активи през текущия и предходния период.

2.20.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 580 хил. лв. (2021 г.: 536 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

2.20.6. Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

Признатата сума за нетекущи провизии към 31 декември 2022 г. в размер на 1 437 хил. лв. (2021 г.: 2 658 хил. лв.), в отчета за финансовото състояние, свързана с издаден ревизионен акт от Столична община за установяване на задължения за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци, е установена от ръководството на базата на становище на юристи, минал опит и на очаквания размер на задължението към датата на финансовия отчет.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

3. Ефект от корекция на грешки от предходни периоди

Следващата таблица показва корекциите, признати за всяка отделна позиция. Позиции, които не са били засегнати от промените, не са включени.

Отчет за финансовото състояние

Активи	31.дек.20 хил. лв.	Преизчисление хил. лв.	01.яну.21 хил. лв. преизчислен
Текущи активи			
Търговски и други вземания	1 716	(34)	1 682
Общо текущи активи	2 135	(34)	2 101
Общо активи	355 435	(34)	355 421
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Непокрити загуби	(80 378)	(48)	(80 426)
Общо собствен капитал	347 841	(48)	347 793
Пасиви			
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	2 660	14	2 674
Общо текущи пасиви	7 014	14	7 028
Общо пасиви	7 614	14	7 628
Общо собствен капитал и пасиви	355 455	(34)	355 421

Отчет за финансовото състояние

Активи	31.дек.21 хил. лв. преизчислен	Преизчисление и рекласификация хил. лв.	01.яну.22 хил. лв. преизчислен
Текущи активи			
Търговски и други вземания	1 600	-	1 600
Общо текущи активи	10 344	-	10 344
Общо активи	357 900	-	357 900
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Непокрити загуби	(80 426)	-	(80 426)
Печалба/загуба за годината	(8 799)	27	(8 826)
Общо собствен капитал	346 994	27	347 967
Пасиви			
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	2 272	1	2 273
Данъчни задължения	4 843	26	4 869
Общо текущи пасиви	7 359	27	7 386
Общо пасиви	10 906	27	10 933
Общо собствен капитал и пасиви	357 900	-	357 900

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	2021	Преизчисление и рекласификация	2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв. преизчислен
Разход за външни услуги	(3 738)	(1)	(3 739)
Други разходи	(3 593)	(26)	(3 619)
Загуба от оперативната дейност	(8 941)	(27)	(8 968)
Загуба за годината	(8 799)	(27)	(8 826)
Общо всеобхватна загуба за годината	(8 799)	(27)	(8 826)

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход

1.1. Приходи от договори с клиенти и приходи от наеми

Дружеството представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии:

	Продажба на стоки	Услуги по отдаване под наем	Услуги по поддръжка и управление	Продажба на билети	Приходи от реклама	Други приходи	Общо
2022 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	49	8 644	436	603	125	637	10 494
Приходи от наеми	-	8 644	-	-	-	-	8 644
Приходи от договори с клиенти	49	-	436	603	125	637	1 850
Време на признаване на прихода							
<i>В определен момент</i>	49	-	-	603	-	-	652
<i>С течение на времето</i>	-	-	436	-	125	637	1 198
<i>На линейна база</i>	-	8 644	-	-	-	-	8 644

	Продажба на стоки	Услуги по отдаване под наем	Услуги по поддръжка и управление	Продажба на билети	Приходи от реклама	Други приходи	Общо
2021 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	89	6 247	501	287	136	302	7 562
Приходи от наеми	-	6 247	-	-	-	-	6 247
Приходи от договори с клиенти	89	-	501	287	136	302	1 315
Време на признаване на прихода							
<i>В определен момент</i>	89	-	-	287	-	-	376
<i>С течение на времето</i>	-	-	501	-	136	302	939
<i>На линейна база</i>	-	6 247	-	-	-	-	6 247

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани в следните продуктови линии

хил. лв.

Вид приход	2022 г.	2021 г.
Приходи от продажба на стоки	49	89
Приходи от предоставяне на услуги	10 445	7 473
Общо	10 494	7 562

1.1.2. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

хил. лв.

Други приходи в т.ч.	2022 г.	2021 г.
Приходи от финансираня	2 680	2 359
Други приходи	108	62
Общо	2 788	2 421

Поради разпространението на коронавирус (Covid-19) в световен мащаб от началото на 2020 г. и появилите се затруднения в бизнес дейността на Дружеството, свързани с ограничаване провеждането на културни, развлекателни, конгресни и конферентни събития на закрито в страната, както и свързаните с тях вътрешни и външни услуги и дейности, като – продажба на храни и напитки, ресторанти, заведения, свободно придвижване на хора, транспорт, туризъм, логистични услуги и т.н., НДК – Конгресен център София ЕАД е кандидатствало по мярката 60/40 за запазване на заетостта на работници и служители. Приходите по тази мярка признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са в размер 632 хил. лв. (2021 г.: 1 871 хил. лв.).

През 2022 г. и особено през второто полугодие бяха отбелязани трайни тенденции на непрекъснато и ежедневно повишаване на цените на ел. енергията, по която всички небитови потребители ползват ел. енергия за дейността си. Кризата се отрази безпрецедентно на участниците на енергийния пазар като стана причина търговците на ел. енергия, позовавайки се на стопанска непоносимост, да пристъпят към едностранно прекратяване на договорите за доставка на ел. енергия, принуждавайки небитови потребители да бъдат снабдявани чрез доставчик от последна инстанция, опериращ на най-високи цени. Това се отрази крайно негативно на дейността на небитовите потребители при предоставяне на ВиК услугите, като редица дружества изпаднаха в затруднено положение без възможност да изплащат в срок, както задължения за ел. енергия, така и други задължения към контрагентите си.

С цел минимизиране отрицателния ефект от нарастването на цените на ел. енергията Министерски съвет прие поредица от мерки на национално ниво, които да смекчат икономическите последици от внезапно настъпилата нестабилност на цените на енергийния пазар. Предвиденото подпомагане за периода 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. беше осъществено чрез търговците на ел. енергия. Приходите от компенации за ел. енергия признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са в размер 1 601 хил. лв. (2021 г. : 233 хил. лв.).

1.2. Разходи

1.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Разходите за материали включват:

хил.лв

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Горивни и смазочни материали	4	2
Канцеларски материали	8	5
Работно облекло	2	3
Рекламни материали	6	11
Разход за материали, консумативи и рез. части	52	54
Офис материали и консумативи	5	5
Други материали под стойн. праг заведени задбалансово	9	5
Други материали за Перото	1	2
Хигиенни материали	36	36

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Строителни, ел.материали и ВИК материали	10	14
Материали за вътр. продукции	2	2
Други	13	10
Общо	148	149

1.2.2. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

хил. лв.

Вид разход	2022 г.	2021 г. преизчислен
Нает транспорт	-	2
Ремонти, поддръжка	375	176
Реклама	89	55
Съобщителни услуги	45	40
Граждански договори, авторски и хонорари	129	115
Застраховки	20	19
Охрана	110	1 064
Абонаменти -поддръжка софтуери, електр.услуги	21	8
Разходи за вътрешни продукции и др.	122	100
Наем на филми и техн.оборудване, мултимедия и площи	170	98
Топлоенергия	519	383
Водоподаване	27	40
Юридическо обслужване	9	11
Счетоводни и одиторски	8	4
Сметоизвозване, почистване	21	27
Ел. енергия	3 086	1 559
Членски внос	1	1
Оценки	9	-
Обучение	1	2
Дезинсекция	11	11
Такси /съдебни, нотариални/	36	19
Трудова медицина	7	4
Други	7	1
Общо	4 823	3 739

1.2.3. Разходи за амортизации

хил. лв.

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Разходи за амортизации на административни	5 408	5 931
дълготрайни материални активи	5 322	5 841
инвестиционни имоти	83	83
дълготрайни нематериални активи	3	7
Общо	5 408	5 931

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

1.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

ХИЛ. ЛВ.

Разходи за:	2022 г.	2021 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	4 591	4 294
административен персонал	4 591	4 294
в т.ч. разходи по неизпозвани отпуски	141	93
Разходи за осигуровки на в т.ч.	857	827
административен персонал	857	827
в т.ч. разходи по неизпозвани отпуски	26	17
Разходи на персонала за доходи при напускане	49	251
в т.ч. по задължения по планове с дефинирани доходи	49	251
Общо	5 497	5 372

1.2.5. Обезценка на финансови активи

ХИЛ. ЛВ.

Вид разход	2022 г.	2021 г.
Разходи от обезценка на вземания, призната в печалба или загуба	184	360
Общо	184	360

Приходи от възстановена обезценка	2022 г.	2021 г.
Възстановена обезценка на вземания, призната в печалба или загуба	85	272
Общо	85	272

1.2.6. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

ХИЛ. ЛВ.

Вид разход	2022 г.	2021 г. преизчислен
Разходи за пътни, нощувки и командировки	30	19
Разходи представителни	2	2
Брак, липси на ДМА и материални запаси	40	-
Глоби, неустойки и др. обезщетения по търг. договори	-	16
Глоби, лихви по актове на публ. администрация	189	322
Местни данъци и такси	600	598
Непризнат дан. кредит	2	3
Разходи за провизии за задължения	280	2 658
Други разходи	3	1
Общо	1 146	3 619

Във връзка с издаден Ревизионен акт от Столична община на 10.02.2022 г. за установяване на задължения за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за периода 01.01.2016 до 31.12.2020 г., ръководството на дружеството е начислило разход за провизии за задължения в

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г. в размер на 279 хил. лв. (2021 г.: 2 658 хил. лв.), на базата на становище на юристи, минал опит и на очаквания размер на задължението към датата на финансовия отчет.

1.2.7. Суми с корективен характер

Вид разход	хил. лв.	
	2022 г.	2021 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	21	35
Балансова стойност на продадени активи	21	35
Общо	21	35

1.2.8. Финансови разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

Вид разход	хил. лв.	
	2022 г.	2021 г.
Други финансови разходи	55	18
Общо	55	18

1.2.9. Разход за данъци от продължаващи дейности

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Загуба преди данъчно облагане	(3 915)	(8 941)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	632	966
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(871)	(787)
Текущ (разход) за /приход от данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(256)	142
Разходи за данъци върху дохода	(256)	142
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	1	-

Пояснение 2.4 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

2. Отчет за финансовото състояние

Нетекучи активи

2.1. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи, сгради, машини, оборудване, съоръжения, офис обзавеждане и други активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

хил. лв.

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Офис Обзавеждане	Други активи	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2021	503	49 512	9 164	130 835	426	212 809	39	403 288
Новопридобити активи	-	-	75	-	-	-	1	76
Отписани активи	-	-	(205)	(117)	(14)	(56)	-	(392)
Салдо към 31.12.2022	503	49 512	9 034	130 718	412	212 753	40	402 972
Амортизация								
Салдо към 31.12.2021	-	(6 308)	(8 878)	(51 776)	(373)	(1 509)	-	(68 844)
Амортизация	-	(910)	(123)	(3 944)	(15)	(331)	-	(5 323)
Отписани активи	-	-	205	81	14	54	-	354
Салдо към 31.12.2022	-	(7 218)	(8 796)	(55 639)	(374)	(1 786)	-	(73 813)
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2021	503	43 204	286	79 059	53	211 300	39	334 444
Балансова стойност към 31.12.2022	503	42 294	238	75 079	38	210 967	40	329 159

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. Дружеството е изготвило тест за обезценка на имоти, машини и съоръжения. На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения надвишава тяхната възстановима стойност.

През 2021 г. ръководството на Дружеството с помощта на лицензиран оценител е извършило преглед на остатъчния полезен живот и остатъчната стойност на активите.

2.2. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват сграда, която се намират в гр. София, която се държи с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала. Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

хил. лв.

	Сгради	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 31.12.2021	14 500	14 500
Салдо към 31.12.2022	14 500	14 500
Амортизация		
Салдо към 31.12.2021	(1 743)	(1 743)
Амортизация за годината	(84)	(84)
Салдо към 31.12.2022	(1 827)	(1 827)
Балансова стойност		
Балансова стойност към 31.12.2021	12 757	12 757
Балансова стойност към 31.12.2022	12 673	12 673

Инвестиционните имоти не са заложен като обезпечение по заеми.

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. Дружеството е изготвило тест за обезценка на инвестиционните имоти. На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на инвестиционните имоти надвишава тяхната възстановима стойност.

Повечето инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг. Приходите от наеми за 2022 г. възлизащи на 8 644 хил. лв. (2021 г.: 6 247 хил. лв.) са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от услуги”. Не са признавани условни наеми.

Условията в лизинговите споразумения са договорени поотделно за всеки договор и затова всеки договор следва да бъде разгледан самостоятелно. Лизинговите договори не съдържат изискването за спазване на конкретни финансови показатели или други изисквания, освен правото на собственост на лизингодателя.

Лизинговите договори са неотменяеми за срок от 1 до 9 години от началото на лизинга. Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

	Минимални лизингови постъпления						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	над 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
31 декември 2022 г.	4 830	4 341	3 936	3 351	2 285	2 129	20 872
31 декември 2021 г.	4 624	4 195	3 795	3 419	3 019	3 374	22 426

2.3. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват права върху интелектуална собственост, програмни продукти и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

хил. лв.

	Компютърен софтуер	Авторски права, патенти и други права на индустриална собственост, услуги и оперативни права	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2021	220	79	13	312
Новопридобити активи	2	-	-	2
Отписани активи	(9)	(3)	(13)	(25)
Салдо към 31.12.2022	213	76	-	289
Амортизация				
Салдо към 31.12.2021	(219)	(63)	(13)	(295)
Амортизация	(2)	(1)	-	(3)
Отписани активи	9	3	13	25
Салдо към 31.12.2022	(211)	(62)	-	(273)
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2021	1	16	-	17
Балансова стойност към 31.12.2022	2	14	-	16

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. Дружеството е изготвило тест за обезценка на нематериалните активи. На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на нематериалните запаси надвишава тяхната възстановима стойност.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

2.4. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

ХИЛ. ЛВ.

Временна разлика, неизползвани данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити	31 декември 2021		Движение на отсрочените данъци за 2022				31 декември 2022	
	Данъчна временна разлика	Отсрочен данък	увеличение		намаление		Данъчна временна разлика	Отсрочен данък
			Данъчна временна разлика	Отсрочен данък	Данъчна временна разлика	Отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Обезценки на вземания	1 892	189	183	18	(85)	(8)	1 990	199
Компенсирими отпуски	143	14	168	17	(101)	(10)	210	21
Дългосрочни приходи на персонала	536	54	62	6	(17)	(2)	581	58
Провизии за задължения	2 662	266	280	28	(1 504)	(150)	1 438	144
Общо активи по отсрочени данъци:	5 233	523	693	69	(1 707)	(170)	4 219	422
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	1 852	185	1 534	154	-	-	3 386	339
Общо пасиви по отсрочени данъци:	1 852	185	1 534	154	-	-	3 386	339
Отсрочени данъци (нето)	3 381	338	(841)	(85)	(1 707)	(170)	833	83

Сумата на приспадащите се неизползваните данъчни загуби и кредити, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 5 539 хил.лв. (към 31.12.2021 г.: 5 376 хил.лв.) Датата на изтичане на срока им е от 2023 – 2027 г. (към 31.12.2021 г.: 2022-2026 г.).

2.5. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

ХИЛ. ЛВ.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Текущи материални запаси в т.ч.	51	64
Основни материали	51	64
Стоки /нето/	4	5
Стоки	4	5
Общо	55	69

През 2022 г. общо 14 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2021 г.: 11 хил.лв.).

Материалните запаси към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

2.6. Търговски и други вземания

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г. Преизчислен
Вземания от продажби в /нето/	545	737
Вземания бруто	2 577	2 670
Обезценка на търговски вземания	(2 032)	(1 933)
Вземания по предоставени аванси /нето/	411	367
Вземания по предоставени аванси	411	367
Вземания по съдебни спорове /нето/	66	99
Вземания по съдебни спорове	66	99
Други вземания в т.ч. /нето/	630	397
Предплатени разходи	9	6
Предоставени гаранции и депозити	10	23
Компенсации от НОИ - фонд безработица	-	179
Компенсации за ел. енергия	207	120
Други краткосрочни вземания	404	69
Общо	1 652	1 600

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Търговските вземания са били тествани за обезценени по модела на очакваните кредитни загуби и съответната обезценка в размер на 184 хил.лв., възстановена обезценка в размер на 85 хил.лв. (2021 г.: 360 хил. лв. и съответно 272 хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Загуба от/Възстановяване на обезценка на финансови активи, нетно”. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	1 933	1 844
Загуба от обезценка	184	361
Възстановяване на загуба от обезценка	(85)	(272)
Салдо към 31 декември	2 032	1 933

Анализ на възрастовата структура на търговските и други вземания е представен в Пояснение 4.2. от V.ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

2.7. Парични средства

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства в брой в т.ч.	37	27
В лева	37	26
Във валута	-	1
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	3 598	8 648
В лева	3 392	8 449
Във валута	206	199
Други парични средства	21	-
Общо	3 656	8 675

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Дружеството към 31 декември 2022 г. е 26 хил. лв. (2021 г.: 0.00 лв.).

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.001% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

2.8. Акционерен капитал

2.8.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 429 385 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2022	2021
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	429 385	421 385
Емисия на акции	-	8 000
Брой издадени и напълно платени акции	429 385	429 385
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	429 385	429 385

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен, както следва:

Акционер	31.12.2022 г.				31.12.2021 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА	429 385	429 385 000	429 385 000	100%	429 385	429 385 000	429 385 000	100%
Общо:	429 385	429 385 000	429 385 000	100%	429 385	429 385 000	429 385 000	100%

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

2.8.2. Други резерви

хил. лв.

	Преценки по планове с дефинирани доходи	Резерв от преценка на нефинансови активи	Всичко
Резерви към 31.12.2021	-	6 834	6 834
Преценки по планове с дефинирани доходи	(10)	-	(10)
Друг всеобхватен доход за годината преди данъци	(10)	-	(10)
Данъчен приход	1	-	1
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	(9)	-	(9)
Резерви към 31.12.2022	(9)	6 834	6 825

Нетекущи пасиви

2.9. Провизии

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	1 437	2 658
Нетекущи провизии за задължения по рев. актове на МДТ	1 437	2 658
Общо	1 437	2 658

Във връзка с издаден Ревизионен акт от Столична община на 10.02.2022 г. за установяване на задължения за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за периода 01.01.2016 до 31.12.2020 г., ръководството на дружеството е начислило разход за провизии за задължения в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г. в размер на 279 хил. лв. (2021 г: 2 658 хил. лв.) на базата на становище на юристи, минал опит и на очаквания размер на задължението към датата на финансовия отчет.

2.10. Търговски и други задължения

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения по доставки	-	56
Други дългосрочни задължения в т.ч.	463	410
Задължения по гаранции и депозити наематели	460	401
Финансирания	3	9
Общо	463	466

2.11. Пенсионни и други задължения към персонала

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения по доходи след напускане на наетите лица	425	423
в т.ч. задължения по планове с дефинирани доходи	425	423
Общо	425	423

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

лица” на база на прогнозирани плащания, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Очаквани плащания по дългосрочните доходи

хил.лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
През следващите 12 месеца	155	113
Между 2 и 5 години	185	185
Между 5 и 10 години	157	161
Между 10 и 20 години	75	66
След над 20 години	8	11
Всичко очаквани плащания:	580	536

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

хил.лв.

Настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Начално салдо	536	305
Разходи по текущ трудов стаж	49	55
Разходи за лихви	3	2
Изплатени доходи	(18)	(20)
Разходи за минал трудов стаж	-	194
Актюерска загуба, призната в отчета за другия всеобхватен доход	10	-
Краино салдо	580	536

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	49	55
Разходи за минал трудов стаж	-	194
Разходи за лихви	3	2
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	52	251

Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за персонала ” (вж. пояснение 1.2.4).

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2022 г.:

Промени в значимите актюерски предположения

2022

Дисконтов процент	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на разхода за лихви и текущ стаж за 2023 г.	2	(3)
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи към 31.12.2022 г.	(27)	30
Процент на средно годишно текучество на персонала	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на разхода за лихви и текущ стаж за 2023 г.	(3)	3
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи към 31.12.2022 г.	(26)	21
Процент за средно годишно нарастване на заплатите	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на разхода за лихви и текущ стаж за 2023 г.	4	(3)
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	28	(26)

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Текущи пасиви

2.12. Провизии

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Провизии за правни задължения в т.ч.	-	3
Текущи провизии за задължения по съдебни производства	-	3
Общо	-	3

2.13. Търговски и други задължения

хил. лв.

Вид	31.12.2022 г.	31.12.2021 г. Преизчислен
Задължения по доставки	259	1 420
Задължения по получени аванси	239	320
Други краткосрочни задължения в т.ч.	1 169	533
Задължения по гаранции и депозити контрагенти	282	205
Задължения към контрагенти от продажба на билети	793	175
Финансирания	11	19
Други	83	134
Общо	1 667	2 273

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

2.14. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

Вид	хил. лв.	
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Задължения към персонала	165	108
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	165	108
Задължения към осигурителни предприятия	31	20
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	31	20
Задължения по доходи при напускане на наетите лица	155	113
в т.ч. задължения по планове с дефинирани доходи	155	113
Общо	351	241

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2023 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

2.15. Данъчни задължения

Вид	хил. лв.	
	31.12.2022 г.	31.12.2021 г. Преизчислен
Данък върху добавената стойност	111	8
Местни данъци и такси	53	4 861
Общо	164	4 869

V. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

1.1. Сделки със собствениците

С решение № 829 от 29 ноември 2021 г. Министерски съвет дава съгласие да се увеличи капиталът на „Национален дворец на културата – Конгресен център“ ЕАД – гр. София срещу увеличение дела на едноличния собственик – Министерство на културата. Увеличението на капитала се формира от парична вноска в размер на 8 000 хил. лв. от бюджета на Министерството на културата.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

1.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи в лева:

Вид доход /Име, фамилия или категория	Пени Раева	Елена Карапаунова	Анастасия Маринова	Екатерина Доцева	Веселина Мънъри	Светослав Трайков	Всичко
Възнаграждения и осигуровки за периода в лева	65 991.12	29 190.00	26 789.61	17 775.70	11 937.16	6 981.67	158 665.26
Общо:	65 991.12	29 190.00	26 789.61	17 775.70	11 937.16	6 981.67	158 665.26

2. Условни активи и пасиви

През годината са предявени различни правни искове към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии (вж. пояснение 2.9 и 2.12), ръководството на Дружеството счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Дружеството при разрешаването на споровете.

3. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски и други вземания	2.6	611	1 015
Пари и парични еквиваленти	2.7	3 656	8 675
		4 267	9 690
Финансови пасиви	Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв. Презичи- слено
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски и други задължения	2.13	1 875	2 391
		1 875	2 391

Вижте пояснение 2.12 от III.ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено по-долу в пояснение 4.

4. Рискове, свързани с финансови инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 3. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от ръководството на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

4.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

4.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството, деноминирани главно в евро, не излагат Дружеството на значим валутен риск поради фиксирания курс на лева към еврото.

4.1.2. Лихвен риск

Дружеството не използва дългови инструменти за финансиране на своята дейност и поради тази причина не е изложено на лихвен риск.

4.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски и други вземания	611	1 015
Пари и парични еквиваленти	3 656	8 675
Балансова стойност	4 267	9 690

Сумите, представени в отчета за финансовото състояние, са на нетна база като изключват провизиите за съмнителни вземания, оценени като такива от ръководството, на база предишен опит и текущи икономически условия.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

В следващата таблица се съдържа информация за изложеността на кредитен риск от вземанията от клиенти на Дружеството, при използването на матрицата на провизиите за очаквани кредитни загуби съответно към 31 януари 2022 г. и 31 декември 2021 г.

31 декември 2022 г.	Очакван процент на кредитна загуба %	Брутна стойност на вземания от клиенти хил. лв.	Обезценка за очаквана кредитна загуба хил. лв.	Нетна стойност на вземанията от клиенти хил. лв.
Непадежирали	-	-	-	-
От 30-90 дни	6.31	290	(1)	289
От 91-180 дни	8.49	60	(1)	59
От 181-365 дни	14.29	24	(1)	23
Над 365 дни	85.63	2 203	(2 029)	174
Балансова стойност	-	2 577	(2 032)	545

31 декември 2021 г. преизчислена	Очакван процент на кредитна загуба %	Брутна стойност на вземания от клиенти хил. лв.	Обезценка за очаквана кредитна загуба хил. лв.	Нетна стойност на вземанията от клиенти хил. лв.
Непадежирали	1.73	263	-	263
От 30-90 дни	6.55	173	(1)	172
От 91-180 дни	6.59	71	-	71
От 181-365 дни	14.17	260	(29)	231
Над 365 дни	85.56	1 903	(1 903)	-
Балансова стойност	-	2 670	(1 933)	737

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	1 933	1 844
Загуба от обезценка	184	361
Възстановяване на загуба от обезценка	(85)	(272)
Салдо към 31 декември	2 032	1 933

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

4.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения тогава, когато те стават изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми включително в извънредни и непредвидени ситуации. Целта

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

на ръководството е да поддържа постоянен баланс между непрекъснатостта и гъвкавостта на финансовите ресурси чрез използване на адекватни форми на финансиране.

Управлението на ликвидния риск е отговорност на ръководството на Дружеството и включва поддържането на достатъчна наличност от парични средства, договаряне на адекватни кредитни линии, изготвяне на анализ и актуализиране на прогнози за паричните потоци.

В таблицата по-долу е представен анализ на пасивите на „НДК – Конгресен център София“ ЕАД по матуритетни периоди, на база на остатъчния срок от датата на неконсолидирания отчет за финансово състояние до датата на реализиране на пасива на база на договорените недисконтирани плащания:

Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	1 133	282	460	-
Общо	1 133	282	460	-

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г. Преизчислено	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	1 729	205	457	-
Общо	1 729	205	457	-

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месеца.

5. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал.

Общият капитал представлява сумата от коригирания капитал и нетния дълг.

НАЦИОНАЛЕН ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА – КОНГРЕСЕН ЦЕНТЪР СОФИЯ” ЕАД
Пояснения към финансов отчет за годината завършваща към 31.12.2022 г.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
		Преизчислено
		но
Собствен капитал	342 787	346 967
Коригиран капитал	342 787	346 967
Общо задължения (Пари и парични еквиваленти)	4 507 (3 656)	10 933 (8 675)
Нетен дълг	851	2 258
Общо капитал (коригиран капитал + нетен дълг)	343 638	349 225
Коефициент на задлъжнялост (нетен дълг/общо капитал)	-%	1%

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

Дружеството не е променяло целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

6. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансов отчет и датата на одобрението му за издаване.

7. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите с протокол № 108 от 24.04.2023 година.